

ФАКТОРИ НЕБЕЗПЕКИ ТА ЗАГРОЗИ ПОЛІТИЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Систематизовано основні характеристики загроз політичній безпеці країни. Охарактеризовано поняття «загроза» та «політична загроза», визначені параметри політичних загроз та небезпек для країни.

Ключові слова: *загроза, політична загроза, політична безпека, параметри, політична стабільність.*

The main characteristics of threats to the country's political security are systematized. The concepts of "threat" and "political threat" are defined, the parameters of political threats and dangers for the country are defined.

Keywords: *threat, political threat, political security, parameters, political stability.*

Проблеми безпеки в усіх її проявах, сферах і вимірах завжди залишилися одними з найважливіших проблем людського буття. Якщо життєздатність людини залежить насамперед від стану її здоров'я, то життєспроможність суспільства і держави залежить від рівня їх безпеки. Таким чином, безпека - це стан життєдіяльності соціуму, його структур і інститутів, що гарантує їх якісну визначеність в параметрах надійності існування і стійкості розвитку; це положення (стан), при якому на якийсь об'єкт не можуть впливати чинники загроз.

Проблеми формування, забезпечення і реалізації на практиці політичної безпеки поза всяких сумнівів носять актуальний характер, пов'язані з політичною стабільністю та відсутністю зовнішніх та внутрішніх загроз, які перешкоджають функціонуванню системи забезпечення політичної безпеки.

У праці "Політика" Арістотель згадував не менше ста різновидів загроз для державних устроїв, систем влади та політики, яку вони проводили. В сучасну епоху спектр політичних загроз і небезпек дуже розширився.[1]

Політична загроза, як поняття, відображає можливість з боку якої-небудь політичної, військової, соціальної та іншої зовнішньої або внутрішньої системи загрожувати, послаблювати здатність держави розвиватися або порушувати процес реалізації цієї здатності в реальних умовах. При цьому

відзначимо, що націленість забезпечення безпеки держави лише на політичні загрози в результаті створює оборонну політичну стратегію і не дозволяє виробити нові нестандартні шляхи виходу з кризи.

Загрозами політичної безпеки України треба вважати реальні впливи, які ускладнюють або унеможливають здійснення національних політичних інтересів і створюють небезпеку для суверенітету нації й свободи особистості, незалежності, соборності, стабільності та прогресивного розвитку української держави як рівноправного суб'єкта міжнародних відносин. До них належать:

- порушення з боку органів державної влади та органів місцевого самоврядування Конституції і законів України, прав і свобод людини та громадянина;
- посягання на державний суверенітет України та її територіальну цілісність, територіальні претензії з боку інших держав;
- спроби втручання у внутрішні справи України з боку інших держав;
- військово-політична нестабільність;
- розвідувально-підривна діяльність іноземних спеціальних служб;
- загроза посягань з боку певних груп та осіб на державний суверенітет, територіальну цілісність, економічний, науково-технічний і оборонний потенціал України, права і свободи громадян;
- поширення корупції, хабарництва в органах державної влади;
- загроза використання з терористичною метою ядерних та інших об'єктів на території України;
- можливість незаконного ввезення до країни зброї, боєприпасів, вибухових речовин та засобів масового ураження, радіоактивних і наркотичних засобів;
- спроби створення і функціонування незаконних воєнізованих збройних формувань та намагання використати в інтересах певних сил діяльність військових формувань і правоохоронних органів держави;
- прояви сепаратизму, намагання автономізації за етнічною ознакою певних регіонів України. [2]

Якісними параметрами загроз є:

- наявність у даний момент негативного впливу: реального та потенційного;
- спрямування впливу: на яку галузь чи сукупність галузей суспільно-політичного життя впливає цей чинник, реалізацію яких національних інтересів унеможливорює;
- масштаб загрози: чи є її об'єктом система в цілому або ж певна підсистема та локальні об'єкти;
- розташування джерел загрози: внутрішні та зовнішні;
- характеристика загроз стосовно суб'єктів їхньої дії: організовані, ініційовані, стихійні, спонтанні тощо;
- безпосередність впливу на політичну систему: безпосередні або ж опосередковані через інші сфери — економічну, соціальну, духовну;
- характер експертного виявлення: виявлені, проаналізовані, передбачені та невиявлені, непередбачені;
- наявність або відсутність протидії в політичній сфері: визначення шляхів і механізму нейтралізації та здійснення відповідних заходів.

Кількісними параметрами загроз можуть бути:

- інтенсивність дії: загрози слабкої, середньої та сильної інтенсивності;
- тривалість впливу: миттєві, короткострокові, середньострокові та довготривалі загрози;
- потужність загрозової дії.[1]

Підводячи підсумок, слід сказати, що зазначені небезпеки загрожують політичній безпеці України, ускладнюють або унеможливають реалізацію національних інтересів і обмежують суверенітет держави, права та свободи особистості.

«Література»:

1. Аристотель. Соч. в 4-х томах, т.4 / Аристотель. - М., 1985. - С.478.
2. Кремень В.Г., Бінько І.Ф., Головащенко С.І. Політична безпека України: концептуальні засади та система забезпечення: Монографія. /

В.Г.Кремень, І.Ф. Бінько, С.І. Головащенко— К.: МАУП, 1998.- 92 с.

3. Політологія [Текст] : навч. посіб. / М. П. Гетьманчук ; за заг. ред. д-ра іст. наук, проф. М. П. Гетьманчука. - К. : Знання, 2011. - 415 с.